

2 Haridusreform: kas koolid ja lasteaiad on valmis?

Narva-Jõesuu linna kaasav eelarve 2024 ootab ettepanekuid

Kaasava eelarve objektiks on Narva-Jõesuu linnaga seotud investeeringuobjekt, tegevus või üritus, mis peab pakkuma avalikku hüve ja olema avalikus kasutuses ning objektist ei tohi tekkida järgnevat aastate eelarvetele ebamõistlikke kulusid. Narva-Jõesuu linna 2024. aasta kaasava eelarve suurus on 30 000 eurot.

Narva-Jõesuu linna 2024. aasta kaasava eelarve ajakava on järgmine:

- 18.03.-17.04.2024 ettepanekute esitamine
- 22.04.-06.05.2024 ettepanekute avalikustamine
- 08.-14.05.2024 ettepanekute läbivaatamine
- 20.-29.05.2024 hääletamine
- hiljemalt 04.06.2024 tulemuste avalikustamine kodulehel

Ettepanekuid saab teha igaüks. Ettepanekud vastavalt määruse Lisale esitatakse linnavalitsusele paberkanjal aadressil J. Poska tn 26, Narva-Jõesuu linn, 29023 või e-postiga aadressile info@narva-joesuu.ee. Rahvahääletusel saab osaleda iga vähemalt 16-aastane isik, kelle elukoht on rahvahääletuse ajal Eesti rahvastikuregistri andmetel Narva-Jõesuu linnas. Iga rahvahääletusel osalev isik saab hääletada kuni kolme erineva endale meelepärase idee poolt.

Realiseerimisele kuulub üks või mitu paremusjärjestuses enam hääli saanud ettepanekut, mille eeldatav maksumus kokku ei ületa eelarves etteantud summat.

Paljud linnakodanikud on ehk jõudnud ka märgata, et eelmisel aastal võitnud ettepanekut - avalikke veekraane ja jalgrataste remondipunkte ei ole veel linnapilti ilmunud. Tegemist on olnud pikaleveninud läbirääkimiste ja erinevate tarneraskustega. Linnavalitsus teeb kõik endast oleneva, et ka 2023. aasta ettepanek lõpuks realiseeritud saaks.

Ootame teie aktiivset osavõttu!

Linn hakkab iseseisvalt pere lastekodude teenindamisega tegelema

Suve alguseks kavatakse Narva-Jõesuu linn teenuse osutamist lõpetava MTÜ SOS Lasteküla asemel ise pakkuva osaliselt pere lastekodude teenust.

SOS Lasteküla, kelle hoole all on perekodudes umbes 20 last, teatas eelmise aasta lõpus Narva-Jõesuu võimudele lepingu lõpetamisest 2024. aasta juuli lõpus. Organisatsiooni sõnul on põhjuseks kuue maja, mida nad on alates 2012. aastast üürinud, halb tehniline seisukord ning nende renoveerimiseks vajalikud märkimisväärsed investeeringud. SOS Lasteküla juhtkonna hinnangul on ligikaudne summa umbes 600 000 eurot.

SOS Lasteküla sai kuus maja tasuta üürile ning lepingu kohaselt oli neil kohustus maju korras hoida ja vajadusel remonti teha. Lisaks teatasid nad oma soovist osta majad teadvalt madala hinnaga ning püüdsid Sotsiaalministeeriumi kaudu avaldada survet linnavalitsusele, et laheneda olukord enda kasuks.

«Rääkides Sotsiaalministeeriumi ametnikega, sealhulgas ase-kantsleriga, sain aru, et nad on võtnud linna seisukoha ja nad ei toeta SOS Lasteküla nõudeid Narva-Jõesuu vastu. Vastupidi, mulle tundub, et neil endil on selle organisatsiooni jaoks palju küsimusi,» selgitab Narva-Jõesuu linnapea Maksim Iljin.

Märtsi esimeses pooles vaatasid linnaametnikud koos SOS Lasteküla juhtkonnaga majad

üle ning Narva-Jõesuu linnapea sõnul ei ole majade seisukord nii kriitiline, kui üürnik väidab. Detsembris kontrollis maju ka Sotsiaalministeeriumi esindaja. «Sotsiaalministeeriumi esindaja sõnul ei ole olukord nii kahetsusväärne, kui SOS Lasteküla väi-

dab. Meie majandusosakonna juhataja Jegor Tšumakov, kellel on ka ehituserialane haridus, kinnitas, et seal ei ole midagi kriitilist. Seega, teenust saab jätkata,» ütleb Narva-Jõesuu linnapea Maksim Iljin.

Seda silmas pidades jääb arusaamatuks SOS Lasteküla demarš ja otsus lõpetada töö Narva-Jõesuus. Linnavõimud kavatsesid lisaks tellida hoonete sõltumatu

pa Fond, mille tingimuste kohaselt on linnal kohustus tagada teenuse osutamine aastani 2027. Arvestades asjaolu, et SOS Lasteküla lõpetab oma tegevuse Narva-Jõesuus, pakub linn ise seda teenust pere lastekodudele.

Selle teenuse osutamiseks luuakse linnas sihtasutus. «Plaanime hoida kõiki lapsi nende jaoks tavapärasel keskkonnas. Mõned neist sattusid nen-

Veronika Stepanova.

Juba aprilli alguses kavatakse linn välja kuulutada konkursi sihtasutuse juhi ametikohale, samuti määrata ja nimetada ametisse ettevõtte nõukogu. Narva-Jõesuu võimud ei välista võimalust tulevikus tõhustada koostööd teiste omavalitsustega. Uus sihtasutus plaanib hakata osutama osa sellest teenusest mõnes kodus juba juuni alguses ning

auditi, et selgitada välja majade renoveerimise tehtavate investeeringute täpne summa, ning taotleda tulevikus toetust fondidest.

13 aastat tagasi nende majade ehitamiseks eraldas raha Euroo-

desse kodudesse väga noores eas ja täna on see nende ainus kodu. Samuti loodame, et praegused töötajad on nõus uude sihtasutusse kolima ja lastega tööd jätkama,» ütleb Narva-Jõesuu sotsiaallosakonna juhataja

arvestades, et SOS Lasteküla lõpetab tegevuse tänavu juuli lõpus, hakkab sihtasutus teenust täielikult haldama alates augusti algusest.

Meie Leht

Foto: SOS Lasteküla

Narva-Jõesuu Ärikonverents 2024 "Tulevik on kohal"

Narva-Jõesuu Ärikonverents 2024 "Tulevik on kohal" toimub taas 9. mail 2024 Noorus Spa Hotelli konverentsikeskuses. Kolmandat korda peetava ärikonverentsi peamised teemad keskenduvad riigi strateegilistele valikutele ja pikemale perspektiivile energeetika ja transpordi valdkonnas tagamaks jätkusuutlik areng üleriigiliselt. Räägime geopoliitilistest väljakutsetest ja paar aastat tagasi ärikonverentsil esitatud kolmest võimalikust arengusuunast - energeetika, turism ja kaitsetööstus. Arutame, kas see pädeb

ka täna. Kaitseinvesteeringute võimalustest oleme palunud rääkima ettevõtjad, kes näevad selles valdkonnas reaalselt potentsiaali ja omavad ideid, mida koostöös rakendada. Diskuteerime ka tehinitellekti teemadel, millest viimasel ajal igal pool palju räägitakse. Kas see ongi uus normaalsus? Kuidas me seda juba täna kasutame ja mis perspektiiv ees ootab Rohepöörde, jätkusuutlikkuse ja õiglase ülemineku teemad on samuti päevakorras - valdkondade eksperdid annavad ülevaate saavutatud tulemustest ja tule-

vikuplaneidest. Narva-Jõesuu Ärikonverents on mõeldud kõikidele piirkonnas tegutsevatele ettevõtjatele, omavalitsuste esindajatele ja otsustajatele. Koostöös ja samas informatsioonilistel teemadel arutledes saame hoida fookust võimalustel ja ületada väljakutsed.

Piletid juba eelmüügis (kiirematele piletid erihinnaga!). Rohkem infot:

www.narva-joesuu.ee

Anna Markova

Foto: Meie Leht

Haridusreform: kas koolid ja lasteaiad on valmis?

Linnavõimude hinnangul on Narva-Jõesuu koolid ja lasteaiad vähemalt 80 protsenti valmis hariduse üleminekuks eesti keele õppekeelele.

Alates 1. septembrist peavad kõik lasteaiad ja üldhariduskoolide 1. ja 4. klassid üle minema eesti keelele. Linna haridusnõuniku Imre Liivi sõnul ei ole olukord linnas seoses selle reformiga nii kahetsusväärne kui lähinaabritel. Jah, linn peab nüüd otsima vähemalt 13 uut õpetajat, kuid erinevalt Narvast ei ole õpetajate kvalifikatsiooni küsimus seotud keeleoskusega. "Sinimäel on meil kõige rohkem õpetajaid, kes ei vasta kvalifikatsioonile. Ja keelega pole probleeme, need on õpetajad, kelle eesti keel on nende emakeel, õpetajate haridusega on probleem. Kahjuks ei vasta nende haridus valitsuse kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele," ütles Imre Liiv.

Narva-Jõesuus asuva kooli kohta ütles Liiv, et kool on valmis järgima valitsuse plaani ehk viima 1. ja 4. klasse vastavalt vajadusele üle eesti keelele. Lisaks märkis Liiv, et on olemas plaan Sinimäe kooli arendamiseks, et parandada õppetöö kvaliteeti. "Sinimäe koolis on peale õpetajate veel üks probleem. Kool on kitsas, me ei saa enam sinna ära mahtuda. Me ei taha keskenduda kvantiteedile, vaid kvaliteedile. Et oleks nõudlust ja et see oleks tõesti kool, mis asub ilu-

tavad nii haridusele kui ka keeleoskusele. Enamik probleeme on Narva-Jõesuus, kuid seal on ka lahendus oleams. Seoses uue lasteaiade ehitamise algusega vana lasteaiade kohale kolivad kõik rüh-

sates looduslikes tingimustes ja laps saaks süvateadmisi näiteks loodusloost," usub Imre Liiv. Lasteaedadega on seoses eeliseiva haridusreformiga olukord linnas enam-vähem normaalne. "Vaivara lasteaias on asjad enam-vähem head. Sealhulgas ka Olginas. Seal on piisavalt eestikeelseid õpetajaid, kes vas-

mad Narva-Jõesuu kooli teisele korrusele. Rühmade kondenseerumise tõttu väheneb õpetajate arv. Seega on meil kaks stsenaariumi – esimene on see, kui peame otsima korraga palju õpetajaid või kohanema muutustega. Teisel juhul on meil vaja leida vaid kaks õpetajat," ütles Liiv.

Narva-Jõesuu Linnavalitsuse uus keskkonnaspetsialist

Tatjana Antonova - Narva-Jõesuu uus Linnavalitsuse keskkonnaspetsialist.

Tatjana sündis ja kasvas Narvas. Ta on lõpetanud keskkonnakorralduse erialal Tallinna Ülikooli. Tema töö on alati olnud seotud looduse ja keskkonnaküsimustega. Ta on töötanud nii Keskkonnaametis kui ka Põllumajandus- ja Toiduametis.

Tatjana näeb ennast ainult selles valdkonnas, sest ta armastab loodust ja püüab seda kõige sõbralikumalt varustada. Ja muidugi on töökoht tema jaoks eriti oluline, sest Narva-Jõesuu linn on talle sama kallis kui Narva.

Tatjana kasvatab kahte tütarit ja õpib sessioonõppes maastikuarhitektuuri.

Meie linna uued piirkonnapolitseinikud

KIRILL JÄRVALT

e-post: kirill.jarvalt@politsei.ee, telefon: 3372533; 53096141

Vastuvõtt aadressil:

J. Poska 26, Narva-Jõesuu: K 10.00 – 12.00

Vahtra 3, Narva : E 11.00-12.00

Teeninduspiirkond: Narva-Jõesuu, Olgina, Sinimäe, Sirgala, Viivikonna, Vaivara

OLGA KULLAMAA-TIHANE

e-post: olga.kullamaa-tihane@politsei.ee, telefon 3372508; 58856011

Vastuvõtt aadressil:

J. Poska 26, Narva-Jõesuu: K 10.00 – 12.00

Vahtra 3, Narva : E 11.00-12.00

Sinimäe ja Narva-Jõesuu koolid ja lasteaiad

Meie Leht
Foto: Ilja Smirnov

Narva-Jõesuu Linnavolikogu

2. koosseisu 28. istung toimus 28. veebruaril

Volikogu 17 liikmest osales istungil 13.

Loa andmine Narva-Jõesuu tuletorni kasutusele võtmiseks lepingu sõlmimiseks

Narva-Jõesuu Linnavalitsus tegi Transpordiametile taotluse Narva-Jõesuu tuletorni tasu eest ja tähtajatult kasutusele võtmiseks ning külastajatele avamiseks alates 2024. aastast. Taotluse kohaselt on ettepanek kasutusrendi suuruseks kehtestada 10% prognoositavast tulust ehk 5000 eurot aastas.

Transpordiamet nõustus Narva-Jõesuu Linnavalitsuse pakutud kasutustasu suurusega, mis on kooskõlas riigivara seadusega ja teeb ettepaneku sõlmida kasutusleping 10 aastase tähtajaga ja kasutustasuga kuni 5000 eurot ka-

lendri aasta kohta.

Kasutustasu on õigus korrigeerida tagasiulatuvalt 1. jaanuarist kasutustasu ühepoolset tõsta 5% juhul kui eelneva aasta THI avaldamisel selgub, et THI tõusis 5% või rohkem. Kasutustasule lisanduvad kõik tuletorni kõrvalkulud, mida tasutakse arve alusel kaks korda aastas.

Nõusoleku andmine sisetehingu sõlmimiseks aktsiaseltsiga Narva-Jõesuu Kommunaal perioodiks 2024-2028

Narva-Jõesuu Kommunaal AS on 100% linna osalusega äriühing. Põhikirja kohaselt aitab selts oma põhikirjalise tegevuse kaudu kaasa Narva-Jõesuu linna elamu- ja kommunaalmajanduse arengule. Selts tegutseb riigihangete seaduses sä-

testatud sisetehingute korral aktsionäride huvides Narva-Jõesuu linna territoriaalse pädevuse piires. 30.04.2024 lõpevad Narva-Jõesuu Linnavalitsuse ja Narva-Jõesuu Kommunaal AS (end. KA Vaiko AS) vahel sõlmitud Narva-Jõesuu linna heakorrajektide hooldelepingud.

Narva-Jõesuu Kommunaal AS-i mitmeaastane kogemus hoolde- ja heakorrajektide teostamisel oleks otstarbekas nii majanduslikult kui jätkuvat Narva-Jõesuu linna elanike heaolu silmas pidades anda Narva-Jõesuu linna territooriumil asuvate teede ja tänavate, sh tänavavalgustuse hoolde- ja remondihoolde, haljasalade sh rannaala heakorrajektide teenindamine ja koordineerimine üle linna omandis olevale äriühingule Narva-Jõesuu Kommunaal AS-le ja sõlmida sisetehing neljaks aastaks.

Narva-Jõesuu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskiri.

Narva-Jõesuu Linnavolikogu kehtestas 29.09.2010 määruse nr 22 „Narva-Jõesuu Linna Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskiri“ ja samas Vaivara Vallavolikogu kehtestas 29.09.2011 määrus nr 35 „Vaivara valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu võt-

mise kord“.

Alates 01.07.2023 hakkas kehtima uus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniseadus. Vastavalt uue ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusele tuleb Linnavolikogul vastu võtta uus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskiri ning tunnistada kehtetuks nii Vaivara vallavolikogu kui ka Narva-Jõesuu linnavolikogu eeskirjad.

Linnavara kasutusse andmine.

Meresuu SPA & Hotel (SPA Tours OÜ) esitas Narva-Jõesuu Linnavalitsusele taotluse linna omandis oleva territooriumi aadressil Supelrand R10, Narva-Jõesuu linn pikaajalisele (10aastat) rendile võtmiseks.

Renditava territooriumi pindala on 498 m². Rendile võtmise eesmärk – olemasolevate „Mere“ ja „Männi“ paviljoni ümberehitamine ja territooriumi hooldamine. Meresuu SPA & Hotel on rentinud seitse aastat suvehooajal „Mere“ ja „Männi“ paviljone. Selle perioodi jooksul on rentnikud paviljone oma kulul renoveerinud.

Tänaseks päevaks on tekkinud olukord, kus „Mere“ ja „Männi“ paviljonid, terrassi puitkate ja Hiina lehtla piirdeade vajavad kapitalremonti. Meresuu SPA & Hotel soovib võt-

ta territooriumi kümneks aastaks rendile kohustusega hooldama ning puhastama territooriumi.

Võttes arvesse, et Meresuu SPA & Hotel on rentinud territooriumi juba 2017. aastast ja on kursis antud asukohas töötamise spetsiifika, omab rahalisi ja inimressursse ning on ennast tõestanud ka vastutustundliku rentnikuna, saab selle tõttu luua uue atraktiivse puhkeala renditud territooriumil nii elanike kui ka linna külalistele.

Aktsiaseltsi Narva Vesi aktsiate omandamine.

06.02.2024 võttis AS-i Narva Vesi aktsionäride erakorraline üldkoosolek vastu otsuse AS-i Narva Vesi aktsiakapitali suurendamiseks. Üldkoosoleku otsuse kohaselt suurendatakse AS-i Narva Vesi aktsiakapitali uute aktsiate emitteerimisega, millest 244 aktsiat läheb konkreetselt AS-i Narva Vesi väikeaktsionäridele Narva-Jõesuu linn. Narva-Jõesuu linn tasub aktsiate eest mitterahalise sissemaksena, s.o vee- ja kanalisatsioonisüsteemi üleandmisega AS-le Narva Vesi.

Mitterahalise sissemaksena ülevõetav vee- ja kanalisatsioonisüsteem on sisuliselt olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa. AS Narva Vesi on Narva-Jõesuu linna haldusterritooriumil tegutsev

vee-ettevõtja.

Muu info

Linnapea Maksim Iljin andis volikogu liikmetele infot asendushooldusteenuse osutamise teemal.

Seoses SOS Lasteküla lepingute ennetähtaegse lõppemisega kavatses Narva-Jõesuu Linn asutada SA, mis võtaks enda peale asendushooldusteenuse osutamise Narva-Jõesuu linnale kuuluvates peremajades.

Kuna SOS Lasteküla Narva-Jõesuu peremajades viibivad lapsed nii Narva-Jõesuust, kui ka Narvast, Sillamäelt ja Kohtla-Järvelt palub linn arutada ja anda vastust ühise SA moodustamiseks.

Narva-Jõesuu Linnavalitsus on küsimust arutanud Narva, Sillamäe ja Kohtla-Järve lastekaitset kureerivate juhtidega ning saanud suulise kinnituse asendushooldusteenuse vajadusest meie piirkonnas.

Meie kirjalik pöördumine on tingitud vajadusega lahendada asendushooldusteenuse osutamise jätkamist Narva-Jõesuu linna territooriumil ning me soovime ametlikku vastust.

Järgmine istung toimub 27.03.2024.

Veebruar Narva-Jõesuu koolis

Veebruar Narva-Jõesuu koolis – kuu, mis oli täis huvitavaid ja olulisi sündmusi.

Loomulikult on kooli peamine ülesanne anda lastele põhiteadmised, mis aitavad neil maailmas orienteeruda ja avastada oma tugevad küljed. Kuid samuti on oluline tegeleda lapse füüsilise arenguga ning sisendada neisse armastust aktiivse ja tervisliku eluviisi vastu. Püüame mitmekesistada koolielu mitte ainult teaduslike ja aineüritustega, vaid ka spordivõistlustega. 1.-5. klassi lapsed esindasid meie kooli edukalt Sillamäe jalgpallifestiivalil. Kuid kõigil meie õpilastel oli võimalus end näidata. Juba mitu aastat oleme koostöös Sinimäe kooliga korraldanud kaks korda aastas spordiõlümpeadi: talvemängud ja suvemängud. Sel aastal võimaldas ilm meil ära kasutada kõiki talve võludisid! Poisid mängisid jäähokit, laskusid mäest alla, ehitasid lumekindlust... Hea tuju ja sõprus võitsid, nagu näitasid õnnelikud, kargest ilmast roosad laste näod? Täna me Sinimäe kooli selle peo eest värskes õhus ja kutsume meie juurde suvemängudele!

Veebruari olulisemad sündmustest olid pühendatud Eesti

iseseisvuspäevale. Terve kuu valmistusime meie riigi peamiseks pühaks. Korraldasime postkaardtide valmistamise võistluse, kus osalesid kõik 1.-9. klassi lapsed. Žürii tunnustas parimate tööde autoreid, võidupostkaart saadeti õnnitlussõnadega kõigile meie kooli sõpradele ja partneritele. Õppetundide käigus tutvusid õpilased huvitava faktidega ajaloost, kirjandusest, kultuurist, traditsioonidest, loomastikust, taimestikust, samuti meie riigi teaduslikest ja tehnilistest saavutustest ning panid

seejärel oma teadmised proovile viktoriinides. 9. klassi õpilased osalesid Kaitseliidu korraldatud talvelaagris, mis on oluline etapp mehelikkuse ja vastupidavuse kujunemisel. Loomulikult ei jätnud ei õpetajad ega õpilased tähelepanuta 24. veebruari koidikul lipu pidulikkust heiskamist. Armastuse kaudu kodumaa vastu aitame lastel tunda end kultuuri osana, määrata kindlaks oma isiklikud väärtused ning parimini mõista iseennast. Kevad kogub jõudu, mis tähendab, et ees ootavad uued avas-

tused ja saavutused! Kool jätkab aktiivselt karjääriõpet. Meie üheksanda klassi õpilased käisid Narva gümnaasiumi tundides ja said infot täiendõppe võimaluste kohta Orientiiri infomesil. 22. märtsil veedavad meie kooli tulevased lõpetajad terve päeva Eesti gümnaasiumis. Oleme vaid huvi ja kujutlusvõimet. Valitud näidend peaks olema lastele jõukohane ja pakkuma rõõmu juba proovide etapis. Sel aastal suutis iga Karikakar lasteaia rühm luua oma muinasjutu. Etendustes mängivad kõik lapsed, alates söimerühmadest kuni kooliminejateni. Kõige pisemad lapsed osalesid muinasjutus «Hunt ja seitse kitsetalle». Rühm «Täheke» dramatiseeris muinasjutu «Seene all». Ja rühmad Pöial-Liisi ja Mesilane tegelesid luuletuste lavastamisega.

Tatjana Barabanova
huvijuht

Linna vastlapäev!

Vastlapäeva armastatakse nii täiskasvanute kui ka laste seas. Kõigile meeldib süüa pannkooke, tantsida, lõbutseda ja vaadata õlenuku põletamist. 17. märtsil tervitas linn kevadet Heledas pargis ja Olgina alevikus. Talve jooksul oli kõigil igatsus vabas õhus toimuvate rõõmsate rahvapildustuste järele ning rahvast oli palju. Oli täiesti kevadine ilm ja pidu osutus rõõmsaks ning

siiraks. Heledas pargis, Jüri Plenini ja tema lasteteatri juhtimisel, keerusid linna elanikud ja külalised ringtantsudes, edastades üksteisele positiivset energiat ja entusiastlike naeratusi. Nii lapsed kui ka täiskasvanud võistlesid mitmesugustes rahvamängudes, alustades pannkookide viskamisest kuni köieveoni. Rõõmsat meeleolu toetasid rõõmsad lau-

lud ja tšastuškade rühm „Sudarushki“ koos juhi Nadezda Moskalevaga. Eriline tänu «Old City Lights» meeskonnale, kes korraldasid uskumatu õlenuku põletamise. Kunstnikud panid sümboliliselt draakoniaastale selle põlema ja lavastasid uhke tuleetenduse. Igaüks sai osta pannkooke ja kuuma teed, sõita hobustega. Olgina alevikus pakkus üleme-

lik Marina Pertseva oma «piprateradega» säravat etendust mängude ja ringtantsudega. Kõigile meeldisid väga padjavõitlused, viltide viskamine ja muud teatejooksud. Tahaksin eriti rõhutada, kuidas «Солнце яркое» (Päike on selge) - Ivan Usov valgustas inimesi rõõmsate päikesetantsudega. Kõik külalised said ratsutada hobusega ning siduda „Maslenitsa“ õlenukule lindi, et koos sellega põletada oma mured ja haigused. Valju aplausi saatel põletasid nad õlenukku ja läksid pannkooke sööma. Inimesi oli nii palju, et kõigile ei jätkunud piisavalt pannkooke. Aitäh korraldajatele ja osalejatele positiivsete emotsioonide eest, mida meile kõigile andsite.

Jekaterina Rogozina
Kultuurispetsialist
Foto: Anna Markova

Väikesed näitlejad, suured emotsioonid

Koos esimeste soojade päikesekiirtega öitseb meie lasteaia teatrielu. Juba mitmeid aastaid muinasjuttude ja teatri maailma. See on tegevus, mis ei jäta külmaks ei osalejaid ega publikut. Meie etendused on planeeritud märtsi lõpuks. Kuu jooksul saavad laste ja õpetajate ideed järkjärgult ellu ärgata. Lavastuse loomiseks pole vaja palju: vaid huvi ja kujutlusvõimet. Valitud näidend peaks olema lastele jõukohane ja pakkuma rõõmu juba proovide etapis. Sel aastal suutis iga Karikakar lasteaia rühm luua oma muinasjutu. Etendustes mängivad kõik lapsed, alates söimerühmadest kuni kooliminejateni. Kõige pisemad lapsed osalesid muinasjutus «Hunt ja seitse kitsetalle». Rühm «Täheke» dramatiseeris muinasjutu «Seene all». Ja rühmad Pöial-Liisi ja Mesilane tegelesid luuletuste lavastamisega.

Lastele meeldib ise esineda ja teiste lavastustusi vaadata. Lastel kasvab esinemisjulgeus, laieneb sõnavara ja areneb mälu. Lisaks toetavad teatrimängud eesti keele õpet. Etendused toimuvad enamasti eesti keeles. Laste teatrikogemuse laiendamiseks külastasid meie lasteaeda kaks teatrit. Lõpuvebruaris külalislavastus meile Miksteater oma etendusega «Võti». Märtsis pakkus aga Lasteteater lastele rõõmu etendusega «Seitsme maa ja mere taga...». Teatris käimine on lõbus ja meeldejääv kogemus. See pakub lastele võimalust naerda, nutta ja kogeda uusi emotsioone koos teistega. Teatri kaudu saavad lapsed luua mälestusi, mis jäävad neile kogu eluks. Küllastage teatrit ja mängige lavastusmänge, et toetada laste arengut ja pakkuda neile rikastavaid kogemusi!

Jana Arshinova,
lasteaia õppe- ja arendujuht

Meie noorte jalgpallurite edu

7. märtsil toimus Sillamäe Kalevi Spordikompleksis jalgpalliturniir, kus osales üheksa võistkonda. Võistkonnad jaotati kahte gruppi. Narva Leegioni klubi mängijatega tugevdatud Narva-Jõesuu võistkond saavutas alagrupis esikoha, kaotamata ühtegi mängu ega lastes endale lüüa ühtegi väravat. Poolfinaalis kohtusime «Narva Transiga» ja kaotasime 0:2 (väga pikad pausid mängude vahel avaldasid

mõju). Kolmanda koha mängus võitsime enesekindlalt Sillamäe võistkonda «Dina» ning saavutasime turniiril kolmanda koha. Turniiril osalesid: Anton Sukkhovey, Morits Spitz, Amiran Kapanadze, Ivan Morozov, Grigori Gavrilov, Seva Kukin, Dmitri Khizhenkov ja noorim osaleja Lev Ivanov (6-aastane), samuti Legioni meeskonna poisid: Moskvichev Semyon ja Fedor, Khokhlovid Stepan ja Vladimir.

Tõukeratastest jalgratasteni: kõik, mida on tarvis teada roheliste liikumisvõimaluste kohta

Tänapäeval muutuvad keskkonnaküsimused üha teravamaks ja keskkonnasõbraliku liikuvuse küsimused sealjuures eriti oluliseks. Seetõttu on teadlik valik roheliste transpordivahendite kasuks, nagu tõukerattad ja jalgrattad, mitte ainult moekas trend, vaid ka oluline osa elanike teadlikkusest ökoloogilise eluviisi võimalustest Ida-Virumaal.

Erinevate keskkonnasõbralike lahenduste ja trendidega kaasas käies otsime pidevalt viise ja lahendusi, mis meie kogukonnaga kokku sobiks. Nii ka Ida-Virumaal, kus piirkond on rikas maaliiste maastike ja loodusvarade poolest, mida tuleks säilitada tulevaste põlvkondade jaoks. Selle valguses on ka tõukerataste ja jalgrataste kui roheliste ja keskkonnasõbralike liikumisvahendite kasutamine piirkonna jätkusuutliku arengu mõistes aina olulisemaks muutumas.

Teadlikkuse tõstmisega erinevate keskkonnasõbralike lahenduste osas Ida-Virumaal tegeletakse nii kohalike kui rahvusvaheliste ettevõtmiste kaudu - näiteks projektis CEESEU-DIGIT, mille eesmärk on juhtida tähelepanu kliimamuutustega seotud probleemidele. Eestis on projekti fookuspiirkonnas just Ida-Virumaa, sest piirkond on üks suurimaid heiteallikaid Läänemere piirkonnas.

Niisiis - kuidas tõukerataste ja jalgrataste kasutamine kliimamuutustega võitlemisele ja keskkonnanahoiule kaasa aitab?

Väiksem õhusaaste

Esiteks tuleb meenutada, et autode heitmed on üks peamisi õhusaastet tekitavaid allikaid, mis mõjutavad negatiivselt elanike tervist.

Sealjuures on aga tõukerattad ja jalgrattad keskkonnasõbralikud liikumisvahendid, mis ei kasuta kütust ega eralda atmo-

sfääri kahjulikke aineid, mistõttu võrreldes autoga vähendavad need oluliselt süsiniku jalajälge ja aitavad hoida piirkonna õhku puhtana.

Vähem ummikuid

Nii nagu ka mujal, tekivad ka Ida-Virumaa teedel igapäevaselt ummikud, mis suurendavad sõidukite kütusekulu ja saastavad oma heitega atmosfääri.

Ka seda probleemi saab vähendada tõukerataste ja jalgrataste aktiivse kasutamisega näiteks lühisõitudeks. Nii vähenevad ummikud ja autode arv teedel ning paraneb ka õhukvaliteet.

Parem tervis

Roheliste liikumisvahendite kasutamine aitab kaasa ka paremale tervisele. Jalgrattasõit või tõukerattasõit soodustavad füüsilist aktiivsust ja lihaste tugevdamist, mis omakorda vähendab südame-veresoonkonna haiguste ja ülekaalu riski. See on eriti oluline arvestades tänapäeva elustiili, kus suur osa ajast veedetakse istudes.

Ühtlasi aitab rohelise liikumisviisi kasutamine kaasa ka sotsiaalse loimumisele ja ühiskonna

tugevdamisele. Jalgratta- ja tõukerataste loomad ohutud ja mugavad marsruudid liikumiseks, võimaldades piirkonna elanikel osaleda aktiivselt linnaelu ja ühiskondlikes sündmustes.

Siiski on jalgrataste ja tõukerataste kasutamisega seotud ka teatud probleeme - sealhulgas liiklusohutus, taristu vajadus (jalgrattateed, jalgrattaparklad jne) ja kehvast ilmast tingitud ebamugavused. Nende probleemide lahendamine nõuab ametnike, kodanikuühenduste ja eraisikute ühiseid jõupingutusi. Kokkuvõttes mõjutabki muutusi see, kuidas igaüks meist nendes panustab.

Siin on mõned näpunäited, mis aitavad julgustada elanikke sõltuvalt aastaajast eelistama rollerite ja jalgrataste kasutamist: kevadel korraldage jalgrattamatku ja õpperetki, kontrollige jalgrataste seisukorda ja rääkige ohutu sõidu reeglitest. Suvel avastage põnevaid jalgrattamatkaradasid, liituge jalgrattagruppidega. Korraldage üritusi, nagu algrattamaratonid või tõukerattapäevad, sest tegemist pole mitte ainult kasuliku, vaid ka lõbusa ettevõtmisega. Sügisel toetage jalgrataste regulaarset kasutamist ka ilma trotsides

ja julgustage kandma pimedas vajalikku kaitseriietust. Talvel pakkuge alternatiive talvistes tingimustes ning õpetage ohutuid sõiduvõtteid. Looge aktiivse elustiili kultuur ühiskonna tervise ja keskkonna parandamiseks. Rahvusvahelise rohelisele üleminekule suunatud projekti CEESEU-DIGIT raames toetame Ida-Virumaa piirkonda töhustate lahenduste leidmist mitme keskkonnaprobleemi osas. Projekt keskendub teabe levitamisele, kogemuste vahetamisele ja teadlikkuse tõstmisele erinevate rühmade ja sidusrühmade seas kuues Kesk- ja Ida-Euroopa sihtpiirkonnas, sealhulgas Ida-Virumaal. CEESEU-DIGIT projekti rahastatakse Euroopa Liidu LIFE programmi kaudu. Seega arvestades kõike eeltoodud tõukerataste ja jalgrataste kasutegurite ning positiivse mõju kohta Ida-Virumaal kutsun kõiki piirkonna otsustajaid ja elanikke üles rakendama, toetama ja leidma rohkem võimalusi rohelise liikuskultuuri harrastamiseks.

Julia Golubeva
Projekti peaspetsialist
Tartu Ülikool

Aprillikuu üritused

- **06.04. kell 15:00** «Pendulum Art: Harmony in Motion» on unikaalne näitus, mis on inspireeritud kiikumise filosoofiast ja ilust. Kunstnik Andrei Sokolov. Valge saal, Kesk 3.
- **12.04. kell 16:00** Senioride klubi loeng «Krenholmi kunstikangad». Korraldaja Narva raamatukoguhoidja ja kunstikriitik Elena Howarth. Olgina rahvamaja.
- **20.04. kell 10:30** Ida-Virumaa jooksusari 2024 Esimene etapp - Jüriööjooks. Korraldaja: Ida-Virumaa Spordiliit ja Narva-Jõesuu Huvikeksus. Narva-Jõesuu sadam.
- **20.04. kell 17:00** Filosoofiaklubi "Sokrates ja MEIE", XXI sajandi filosoofia. Lektor - filosoofiaprofessor Jelena Sergeichik. Valge saal, Kesk 3.
- **26.04. kell 16:00** Senioride klubi üritus - Tiibeti helikaunid koos Ekaterina Nevkipilayaga. Olgina rahvamaja.
- **27.04. kell 14:00** Kirjanduslik salong „Need naised muutsid maailma“. Narva Keskraamatukogu. Kohtumisel räägime säravatest ja erakordsetest naistest, kes muutsid maailma paremaks ja saavutasid edu erinevates eluvaldkondades. Valge saal, Kesk 3.

Kõiki, kes armastavad laulmist, kutsutakse liituma ansambliga «Rütm», mis esitab popmuusikat. Võib laulda kvartetis, trios, duetis või soolona - igahel vastavalt võimalustele.

Ootame teid: Narva-Jõesuu, Kesk 3, Valge saal. Teisipäeviti ja neljapäeviti kell 17.00 - 18.30.

Õnnitleme teid lapse sünni puhul!

**SABINA
EIDEMILLER**

Õnnitleme sünnipäeva puhul!

Valentina Melnikova
Zoia Kostyleva
Iana Shteinberg
Aleksandra Makokina
Alvina Makarova
Nina Kulikova
Galina Averina
Alla Chernova
Liidia Bogomolnaja
Rimma Rumjantseva
Elena Sergeychik

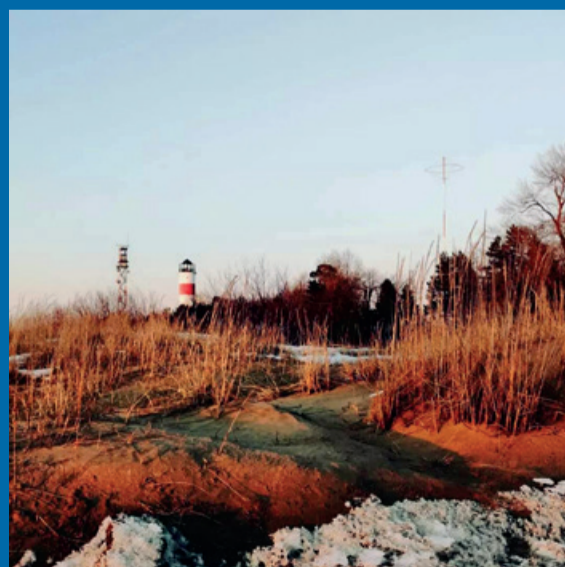
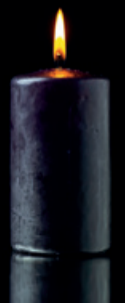
Antonina Galjanova
Anatoli Lavrukov
Jura Tiner
Liudmila Eremicheva
Vladimir Chulkov
Vladislav Jermakov
Galina Sokolova
Alexander Panchenko
Jüri Ivaškin
Alexander Zheltonozhskiy

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD...

Leonid Pivovarov
Tatiana Grinchel
Roza Stepanova
Ljudmila Permjakova
Vello Vesilo
Ati Võip
Vladimir Shapurin
Galina Zaitseva

SÜGAV KAASTUNNE OMASTELE

Tänavu stardib III Ida-Viru Jooksusari Ida-Viru Spordiliidu eestvedamisel ja meil on hea meel, et selle aasta esimene etapp stardib Narva-Jõesuus kevadise jooksuga - Jüriööjooks.

Rada külgneb mööda randa ja mööda linna tänavaid. Juba 20. Aprillil igas vanuses jooksjad kohtuvad Narva-Jõesuu sadama võistluskeskuses:

- SEKRETARIAAT 10:30-11:55
- 1,3 KM TILLUJOOKS 11:45
- 3 KM START 12:10
- 6 KM START 12:30

Ootame KÕIKI jooksma, kõndima ja suurepäraselt aega veetma Narva-Jõesuus 20. aprillil !!!